

ESPIRAL MAIOR POESÍA

Dirección literaria MIGUEL ANXO FERNÁN-VELLO

Ilustración da cuberta: Fidel Vidal

Deseño gráfico: Spiralia

Maquetación: Amparo Manteiga

Reservados todos os dereitos de reprodución:
nin a totalidade nin parte deste libro
poden reproducirse ou transmitirse por ningún
procedemento electrónico, mecánico ou fotográfico
sen permiso escrito da editorial.

© Guadalupe Gómez Arto

© Edicións Espiral Maior, S. L.

EDICIÓNS ESPIRAL MAIOR, S. L.

R/ Xoán Carlos I, 22, 1º B

15670 – O BURGO – CULLEREDO (A Coruña)

Apartado de Correos 192 – 15080 A Coruña

Teléfono: 881 96 25 27 / Fax: 881 96 25 24

edicions@espiralmaior.com

I. S. B. N.: 84-96475-04-2

Depósito Legal: C-1399-2005

A CORUÑA – GALIZA – 2005

*A meu pai, boa persoa e labrego,
na memoria eterna e azul dos elefantes.
Dél herdei a poesía e o silencio*

*A miña nai, que me fai nacer na escuridade,
e pasea connigo, feliz e libre, pola praia de Louro.
Dela herdei a sinceridade, a espontaneidade
e a claridade dos meus poemas*

*A Uxío Novoneyra, que me fixo libre e poeta,
e á súa filla Branca, a nena que baila*

PRÓLOGO

Este desconcertante título, *O útero dos cabalos*, explica ben o carácter de transgresión que atravesada toda a obra de Lupe Gómez. Despreocupada pola lóxica e as normas, desobedente aos disfraces das rimas, toda a súa poética ten como santo e seña a extrema liberdade das verbas e dos corpos. Tamén nesa fórmula de voluntario desacato instalan a súa creatividade numerosos artistas. Textos sen bifurcacións, de fluxos e refluxos, frases breves que recomezan onde acaban, reactiváanse, xustapóñense, enrédanse coma cereixas e xiran todos arredor dun único círculo. É un diario persoal onde a autora expresa os seus sentimentos. Lonxe de metafísicas, ela exhibese coma peza central, provocadora, utilizando palabras de alta voltaxe: sexo, sangue, amor libre, entrega, nudez, crocodilos, rasgar as vestiduras, abrirse de brazos e pernas, un géyser dos sentidos que dá saída a esa forza interior que a oprime.

*O sexo libérame
da paz morta.*

*Non son guapa nin fea,
son violenta.*

E ás veces aparece, como seda enigmática, unha princesa a moverse no círculo.

Con todo isto non lemos a historia completa. Lupe está moi atenta a ver pasar a paisaxe do seu amado Fisteus, materia prima que fixo dela o que hoxe é. É aí, dentro das murallas, onde

as pezas do *puzzle* encaixan perfectamente: o ceo azul, a inocencia da nena, os seres queridos, a mirada mansa das vacas. Fisteus, póla esgazada dun bosque, ese escondido zume que aínda queda.

*Vivo na sinceridade alucinada
da infancia.*

Ben ao fondo tanteamos o rostro dunha auténtica actriz que se achega ao centro da escea con seguridade e ofrece ao público a súa voz torrencial. Se cadra, a ela, como a tantas outras, o lume das palabras –querer queimar todo o que amamos dentro– a salve das dúbidas ou da melancolía, que unha cousa leva á outra. Pero iso é un conto xa moi vello.

Coñecín a escritora recentemente en Compostela. Sentada no Casino, a cara redonda, os ollos sorridentes, atenta... para min que andaba metida no espellismo dun café de bulevar con farolas brancas e a chuvia. Non vos perdades este verso:

*Galicia é un cabaré
nas sombras.*

Souben entón que ela nunca gastaría o tempo en dedicarlle unha soa liña ás áureas laranxas que escintilan na escuridade e que tanto deleitaban a Goethe.

Lupe impúdica, paixón verdiazul, a muller que baila namorada nun camiño cortado, núa. É a presenza dunha creadora que leva tan só, na cabeza, a súa ousada poesía por sombreiro.

Lonxe, a casa dos pais, onde están parados todos os reloxos.

XOHANA TORRES
Vigo, 2005

O ÚTERO DOS CABALOS

O ÚTERO DOS CABALOS

ESTOU no interior
do útero
dos cabalos.
Atravesar os prados.
Rachar as cordas vocais.
Abrir o incendio.
Bailar. A poesía
é matar. Morrer.
Berrando. Co estómago
aberto, para que entre
en nós o mar.
Non quero estar preñada
de coitelos.
Quero estar na auga sucia,
cun vestido azul,
sen zapatos.
Gustárame moito
marchar no cabalo.
O cabalo salvaxe,
manso. Cruzar,
correndo, o aire.
Ás veces quero
ser valente, e sempre
o consigo. Ter o embarazo,
ter dentro da miña barriga
unha árbore.
A borracheira, estar tirada
bebendo.

Os domingos
son moi feliz
e médranme moito as pernas.
Sempre hai vestidos
encarnados na neve.
Sempre hai ríos, elefantes
que nos miran, que nos
queren comer.
Ir polas rúas
cun vestido negro
de noiva.
O meu cuarto
converteuse nun reloxo.
Non quero morrer
en todos os accidentes.
Encántame o meu misterio,
ser eu, subir nos avións.
Sempre soño que teño
o pelo longo. E esperto
enfadada. Cortei o pelo
hai tempo. Porque me pesaba.
Agora vivo no útero
dos cabalos.

A MAQUINARIA

TEÑO, en min, unha
guerra. E cae sangue polo
meu corpo. Teño frío e estou
asustada e contenta.
A maquinaria, pero tamén
os poemas.
O guindastre levantando
casas, pero tamén eu,
tamén quero estar viva.
Non quero ser unha nena
atada, e quero
sentir a miña gorxa.
Non quero a imposibilidade,
a negación.
Sempre a culpa.
Sempre o idioma.
Eses camións que me atravesan,
que cruzan os mapas.
Reinvento, na célula.
Abro un túnel na miña
roupa.
Fronte ao meu edificio tiraron
unha casa. Foi unha imaxe
bonita, erguinme da cama,
estaban destruindo
esa casa vella. Pregúntome
qué virá despois da
destrucción.

Sempre vou na
bicicleta.
Quero inventar o vento,
que o vento me toque
na cara.
A necesidade forte
de romper
as flores.
O silencio, sempre,
como unha maneira
de tecer frases.
O meu silencio,
no xardín.
Como se a vida fose
unha casa aberta
na que podes entrar
e da que podes saír.
Marchar, no autobús, mirando
as caras diminutas dos estudantes.
Hai unha cor bonita
na tarde. O ceo é moi azul.
Tento pintar os ollos.
Gardo todo nunha carpeta
azul que merquei. O home da librería
amosoume moitas carpetas, todas
eran horribles.
A maquinaria. Non é necesaria.
Tamén voar.

A MORTE DO VENTO

SANGRAMOS, e hai
petróleo no mar.
Os cristais escachan,
nas nosas mans baleiras.
Sentimos unha impotencia
grande, que nos enche
os pulmóns, como se estivesemos
atascados polo tabaco.
Sempre que penso nos políticos,
penso tamén na violencia.
Procuró, no interior
da balea.
Síntome perdida, tento atopar
algo, cruzar a vía do tren.
El atraveso a miña sensibilidade,
faime libre, amar.
Amo
un soño.
Gústame que haxa tolemia
na miña vida de nena.
Emprego máscaras, para
vencer o frío, o duro
inverno.
Antes de abandonar a cidade
escribín un longo poema.
Debuxei patos, necesitaba debuxar
patos, para sentirme viva.

Os meus sentimentos, ese día,
eran como cóbregas.
Acompañeite polas rúas
pero eu quería ser puntual,
e escapei chorando.
Teño a sensación de que estou
atravesando moitas ventás.
Eu non rezo, eu que
tanto rezaba, con
aquela devoción enfermiza, infinita.
Con aquel poder.
Necesito ir nunha bicicleta
moi grande
para sentirme ben.
Síntome moi ben no mar,
nas barcas que hai na area.
Como un pirata.
Gustaríame ser un pirata
cos ollos cheos.
Algún día verei o vento
morrer.
Ficarei ollando.
É como atravesar
os corpos das bolboretas.
Sempre ameí
cousas difíciles.
Non quero escachar
máis cristais
na miña cara.
Sempre quixen escribir
sentindo o vento.

AÍNDA QUE AMAR SEXA ABSURDO

VOU bailando,
como unha marioneta,
libre, feliz, calada.
O pesimismo é un xeito
de berrar, asustar, soñar.
Gústame a inocencia,
pero tamén me atrae
a outra parte.
A noite.
Esta praia.
Este mar, este
petróleo.
O amor é tecer palabras
e soños. Non estou soa
buscando barcos.
A verdade agóchase nos
currunchos. A loucura foi
berrar e abrir as veas,
no centro da cidade,
chorando.
Volvín aos montes, coa
necesidade de atopar un oco,
unha cama. Fixen dentro de min
unha casa moi forte, que agora
me protexe.
O sangue sae do meu corpo,

como unha billa aberta,
en liberdade,
sentindo ao mesmo tempo
alegría e noxo.
Hai paxaros mortos
na area.
Xogar a ser princesa
estúpida. Romper
a roupa.
Bailar, coa boca chea de
caramelos, e os dentes
sangrando.
Abrirei en min
unha focha, e fuxirei.
Quero ser libre,
romper as cordas.
Teño unha variz nas
chagas.
E un paxaro,
que me confunde,
que me atravesa.
Ás veces cantar nos
recantos, rir alto,
abrir a inmensidade das
mans.
Amar, aínda que amar
sexa absurdo.
Rebentar na inercia.
Abrir un balcón,
tirarse, caer.

A IRONÍA NON ERA POSIBLE

ESTA guerra
que nos corta o corpo,
que nos abre e nos
sacode e nos rompe.
Coa ilusión de escribir
pentagramas tristes, alegres,
amor e morte a partes iguais.
Puxen roupa negra sobre
un corpo canso, e encomecei
a mañá cantando.
A el non quero velo,
nunca máis. Nunca máis
a ofensa do amor.
Entendes este silencio,
esta afronta...?
Unha enfermidade triste
percorre a miña pel, e
fai-me bailar alegre.
Esa contradicción dos corpos,
a loucura do seme.
Non me preguntes nada,
mírame aos ollos.
Gústame o baile surrealista
das focas.
Amoso o meu corpo,
como se dunha puta barata
se tratase.

Cando te vexa
contareiche todo.
Pero aquí, neste refuxio,
quero ser eu. Maquillada,
para asistir a unha festa.
Cando te vexa
falareiche da tortura.
Cando te vexa
direiche que estou baleira.
Esta autodestrución,
este vitalismo.
Esta cara cansa,
despois de correr moito
e estar bebendo nos bares.
Creo na poesía, quizais
é no único que creo.
Hai moitas olladas distintas
no mundo. A beleza.
Os camións atravesando
as fronteiras. A fuxida.
As túas viaxes.
Escapando.
Estou triste observando
a fin do mundo. O precipicio,
o lugar onde sempre están
os cabalos. Ás veces estou
nos tellados das casas. Gústame
mirar todo dende outros lados,
como nunha operación cirúrxica
e complicada. Eu sempre
ando correndo, e nunca
teño présa. Empéñome

en ser puntual.
Ti camiñas cara ao teu traballo,
coas mans libres.
Algún día, na guerra,
venderemos partes
dos nosos corpos.
E comerciaremos
co odio. Coa vinganza.
Abrindo en nós
moitas fendas.
Non teño coche
nin quero telo.
Teño gangrena nun pé, pero
non importa. Bailo, esmagada
polo autobús.
Quizais sexa certo
que a tristeza
non nos leva
a ningures, pero eu non
podo parar a forza e o
poder dos camións.
Hai que cavar a trincheira.
Axiña.
Absorbidos polo grande imperio.
Abandonemos
a intelixencia.
Pero a ironía
non era posible.
E eu boteime a chorar,
chorando sangue.
Dóeme o interior
do corpo. Saio á rúa, e

vexo o sol, esta alegre
primavera.
A ironía tornouse
inalcanzable.
Pintar o pelo,
nesta guerra.
Ti mais eu,
danzando.
Na morte de todo.
Na escuridade.

ROUBAR ALEGRÍA, COMO QUEN ROUBA FLORES

BOTAR a lingua fóra,
abrir o meu burato.
Ser nenas
de novo, como quen
atravesa as paredes das casas.
Cando o mundo é
azul, e estamos enredadas
na cola do elefante.
Teño no corazón
un vello retrovisor
que nunca me avisa.
Descanso ás veces, comendo
pasteis de nata.
Sinto que a vida é
un mural gastado.
Sinto que estou borracha
todo o tempo, e que
saco as bragas, as bragas
sucias que deixou en min
o tempo.
Só necesito que non
me mires, que me vexas
a alma. Só quero espirme,
berrando, tirada no
asfalto. Nunca máis
a túa soidade.

Nunca máis sentirte
humillada. Nunca máis o
delirio das miñas roupas.
Nunca máis o suplicio
escuro da vida. Nunca máis
a tristeza dos nosos corpos.
Algún día
diremos que os soños
non eran unha ruína.
Somos bailarinas
que sangran
pola boca.
Temos frío.
Eu son feliz na conta
atrás das horas. Son feliz
no paso impasible
do tempo. Veño de montes
grandes, inmensos. Veño de
ríos que levo dentro de
min, teño dentro de min
labazadas. Sempre ando
cara atrás en vez de
ir cara adiante porque
me gusta máis. E o odio
era mentira. E eu rompín
a linealidade do verso.
Na feira rachei o abismo,
tranquila, mirando
as vacas grandes
que meu pai
quería mercar. Sempre fun
esa nena entre os

queixos. Esa nena que
recitaba poesía e abría o
corazón sempre, como se
non tivese ningún medo.
Ti tamén estabas, pacendo,
e alimentando a miña
esperanza. Ti tamén mirabas
cara ao outro lado dos
soños. E xogabas coas miñas
monecas, nun intento de
atravesar a adolescencia e
espertar nos prados.
Superar todo, como
un cabalo. Abrir
a eternidade, vencer.
Roubar a alegría,
como quen rouba flores
ás que pensa que
tamén ten dereito.
A nosa soidade
é mentira.
Eu quero berrar alegre
e rachar as bragas descosidas
que hai no meu corpo.
Saberme
viva.

ESTOU SEMPRE NO BARCO

A miña poesía rota,
o triángulo dos meus
sentimentos, a fantasía.
A nostalxia da infancia,
o correr das miñas pernas.
Unha frauta.
Poño moitas faldas
sobre a miña falda,
e ensino o sexo,
mostrando a ferida.
Un coche que pasaba
correndo moito, esmagoume
o corpo. Agora son
moito máis pequena
que antes. O meu corpo
era ancho, antes do
accidente. Pero non
me gusta chorar,
non choro.
Poño moitos vestidos
sobre o meu vestido,
e mostro os meus ollos
rotos, mortos. Un día,
xa era tarde, e eu
rompín a cintura.
Chovía, a chuvia
bailaba. Chovía

nos prados, e as vacas
mirábanme, eran as espectadoras
que había no teatro.
Eu sempre pensei
que a vida era unha
treboada caendo sobre nós,
esmagando as nosas
cabezas. Eu sempre comprendín
a morte. Algún día comprenderei
a miña propia morte, pero agora
quero ser libre. Ás veces estar alí
é como estar nun barco.
Alí, onde a xente mostra
unha cara alegre. Alí, onde
todos estamos vestidos
á moda. Algún día
morreremos. Agora non.
Agora somos felices, co sangue.
Ti andas
como unha princesa solitaria
polos parques. Eu vou correndo
detrás túa, porque quero alcanzar
algo. Porque quero coller
coas miñas mans
a realidade, e berrar, poder berrar,
no abismo das tardes.
Tardes alí, no barco.
Abrindo os ollos tolos
dos políticos que saben
ser poetas e romper o zapato.
Odio o poder
de occidente, sempre na seguridade

de actuar ben. Eu quero actuar mal,
romper as camas, darche un bico.
Ti, que aprendes árabe e rompes
a escola que hai
nos ollos da xente.
No outro lado do mundo
a persoas son máis humanas,
e viven instaladas no medo.
Como arrecifes.
Non me gusta ser perfecta,
non me gusta esta incompreensión
ferida, esta eterna forma de andar
sen pasado nas miradas.
Odio estas miradas
que habitan na seguridade rota
de si mesmas.
Sempre ando polas rúas,
co silencio na mirada,
mirando todo,
con ilusión, con fame.
Eu vendo souvenirs,
con moita tristeza.
Sempre quixen
ser outra cousa,
e non estes farrapos
que me cobren, que
me ignoran. Eu
non quería
ser un mendigo
ao lado da catedral, confundida
coa droga e co medo a vivir.
O mundo non me aceptaba,

e eu púxenme a berrar.
Era importante berrar,
aínda que non me oíran.
Nas marxas.
Eu tiro pedras.
Contra os que pasan
pola rúa e non me ven.
Pido esmola, ninguén me ve.
Pasan, e fan que non ven.
Todo está cheo de violencia,
e os policías péganlles ás mozas.
A infamia escríbese así, con golpes.
Eu berro, eu vou no coche,
mirando aos policías, cuspíndolles.
Non quero
vender souvenirs,
eu imaxinei
outra vida.
Non quero estar tirada
nas esquinas, necesitando
metadona. Eu quixen
outra realidade
para min
e para os meus fillos.
Eu soñaba
outras cousas
cando era nena.
Escondínme, busquei un lugar
para min, unha casa. Pero era tarde.
Os avións non chegaban.
Quixen escapar,
pero non tiña cartos.

E conformeime con mirar
as nubes, alí, ao lado da catedral.
Ti aprendías árabe, e ás veces
falábasme de lugares distantes.
Quero ir contigo nun avión.
Non soporto máis
esta inxuria, esta crueldade,
esta forma de andar pola cidade,
chea de mentiras por dentro.
Exiliada.
Podes comprenderme?
Podes comprender
as miñas razóns
para estar sempre no barco?
Estou sempre no barco.

ESTAR NAS ESCALEIRAS DO AVIÓN, MIRANDO

Os triángulos fan en min
un círculo.
Bailo, treméndome
o corpo. Ti tamén
es un labirinto.
Gústame que ames,
indefenso, con lentitude,
con parsimonia.
O meu amor é unha casa
sen xente cunha escaleira
que sobe. Subo pola
escaleira, vou sucia e
cabreada.
Os policías péganme
na cara, eu cuspo
violenta, pero non falo.
Aínda que me pregunten,
eu non falo.
Ás veces mírote e estás
perdido buscando
unha estación baleira
para estar esperando
os trens.
Gústache estar na
estación esperando.
A min gústame

estar sentada
moito tempo
e con moita calma
nas escaleiras dos
avións. Sen que me molesten.
Sen que rompan a miña paz.
Tamén me gusta
subir ás árbores.
Unha vez subín
a unha árbore
e dende alí
todo era máis marabilloso,
máis divertido, máis ancho.
Gústame prepararche
a comida e que o comas todo,
sen deixar nada no prato,
porque senón enfádome.
Gústame estar na praia,
observando as palabras
longas e enormes.
O sol baila.
Estar no mar
coas pernas abertas.
Desfacer a dor.
Escaparme.
Esconderme detrás dos muros,
dende alí mirarte.
Coas miñas mans frías,
nesta fría primavera.
Coa dor de ir nunha moto
correndo moito.
Eu ía correndo na moto

aínda que non chegase
a ningunha parte.
Andaba sen rumbo,
como unha adolescente
calquera.
Gustábame ir ás festas
polas noites.
Bailar cos mozos.
Inventar o mundo.
Gústame a roupa
que me queda frouxa,
que non magoa
a miña pel.
Gústanme os zapatos azuis
que están de moda.
Cruzar o universo.
Esconderme
no ventre
do cabalo.
Estar nas escaleiras
do avión, mirando.
Mirando como sobe
e baixa a xente,
con bolsas de viaxe,
e os dentes sen lavar.
Gústame a xente
que espera
nos aeroportos.
Non están nerviosos.
Eu tampouco teño présa
por chegar a ningunha parte.
O mellor lugar son

as escaleiras.
Mirar quen vai e quen vén,
tristes ou contentos,
atafegados polo paso do tempo,
e polo frío que vai
nalgunhas partes.
O frío de ver mortos.
Non quero dobrarme.
Non quero sentir medo.
Eu quero facer
unha arquitectura branca.
Levántome cedo
e escoito os disparos.
As palabras, atadas,
confiscadas.
O designio das persoas
que van no avión.
Eu estou sentada
nas escaleiras
do avión.
Gústame este lugar,
estou cómoda.
Na estrutura
da pregunta.
Na poesía
circular.
Neste lugar
abandonado.

O HOTEL

O ceo está
manchado.
Teño dentro de min
a ironía toda. A dor toda.
Esta forma de
romper a cabeza.
Sempre estou en
todas as festas.
Vestida con trapos
de cor e ilusión.
Como unha
ameaza.
O que máis me gusta
é atravesar as paredes.
Correr, como unha tola,
polos campos.
Oír que respiras e
amas. Amas, desatada,
amas ese amor que
te oprime. Es libre
no teu amor
de nena humana.
Non desates
os teus ollos.
Non te rompas
por dentro.
Eu tamén estou

en ti e no teu corpo
canso. Eu tamén
estou no hotel,
con traxes de cor azul,
abrigada.
Escoitando música,
solitaria, sen corazón
dentro de min.
Como un animal
enfadado. Teño na
gorxa un pavo real.
Agóchome no
silencio do mar.
Aberta, escura, maligna.
Coa sombra dos
paxaros sobre min.
Teño medo, estou acostuada
a sentir medo.
Teño medo do aire,
que sopra sen piedade,
e rómpeme o vestido,
e quedo núa
observando,
con malicia,
con sobresalto.
No hotel hai moitos
hexágonos, e eu pérdome
polos corredores.
Estou
asustada, no hotel.
Gústame verte cando
te vistes para saír

de paseo. Cando estás
alegre mirando as cousas
que acontecen ante os teus ollos,
ese teatro.
O teatro da vida, fermoso
e cruel, como cortar os dedos
dos pés cunha navalla
afiada.
Non quero morrer, nunca,
e nego a morte,
na escuridade horrible
do hotel.
Vístete, vamos a
unha festa.
Pon sobre ti
unha saia longa
que te tape.
Ponte guapa,
mírame aos ollos.
Saltaremos sobre
as pontes, polo aire.
Cando estudiaba
gustábanme moito
as matemáticas,
romper os números,
facer unha montaña,
abrirme por dentro.
Romper os sentimentos.
Sempre mirando
dende a ventá
do hotel.
Mirando as prazas que hai

fóra, as prazas polas que
a xente pasea, con abrigos
grises e vermellos.
Fai sol.
Vemos os restos
da muralla que quedan,
despois da guerra.
Vemos os taxis,
que pasan correndo,
e que van
sen xente dentro,
sen conductores.
Son arrastrados
pola masa.
O capital era
a horrible mentira
que nos contaron
no colexio.
Ti levabas
unha saia pequena,
e chorabas. Mentres
nos falaban
de cousas falsas.
Morrer
no hotel.
Ás veces choras e
pregúntoche por qué,
non podes falar, e disme
que tes ganas de poñer
unha saia enorme,
asistir a un espectáculo,
ir ao cine.

Non quedan moitas cousas.
A cidade converteuse
en carbón negro. Non queda
diversión, eu vou a todas
as festas, coa miña soidade,
coa miña forza de nena confusa,
segura, forte.
O que queremos é berrar, sangrar.
Vender os nosos corpos
de putas tristes, as nosas vidas
deformes, gastadas. Buscamos
a liberdade do sol.
No hotel non hai médicos,
eu ás veces teño feridas.
Non hai quen me cure.
Quero violar o aspecto
das cousas. Chorar
tragando sangue.
Non quero ser un soldado,
pero a guerra enche
os espellos do hotel.
Eses espellos nos que
nos miramos. Cando imos
ás festas. Cando saímos
de paseo, como damas
doutro tempo.
Recollendo o pelo con
pinzas de ferro e cores.
Ando como
unha somnábula polo hotel,
e parece que levo nos ollos
unha máquina de guerra.

Non sempre estou sentada.
Creo na acción, no vitalismo
das nenas violadas.
Cando volvo do colexio
veño brincando
coas outras nenas.
Ás veces namórome,
namórome moito,
parezo unha vaca.
O que máis me gusta
do noso hotel é
o mostrador. Apoiarme,
co meu corpo grande.
Beber.
Emborracharme, por dentro
e por fóra. Pasar así as noites,
bebendo. É un xeito de
ser libres. O círculo inventado
de apoiar os corpos, nos bares,
sentindo que se esvae a tristeza.
Eu apago os cigarros
no teu corpo.
Eu non quero que violen
os nosos vestidos brancos,
non quero que nos manchen.
Temos que loitar, como mulleres,
como indias enfermas que non teñen
moita forza.
Eu non soporto máis
a vida.
Abandonamos o teatro,
malferidas, libres.

Eu teño unha risa moi alta.
Contamos con
algunhas armas.
Encontraremos instrucións
nunha caixa cerrada.
Estamos no hotel, e non
estamos cansas.
Percorremos, drogadas,
todos os cuartos.
É terrible estar
neste hotel.
É marabilloso.

DENTRO DOS ARMARIOS

As horas pasan,
doendo.
Eu teño unha orquestra
no meu estómago borracho.
O silencio é inexplicable
pero eu teño feridas.
Eu estou
dentro
dos armarios.
Mostro,
con rabia,
as miñas tetas,
e corro.
O amor é
un silencio moi grande
que fai falar.
El é un paxaro
cun corpo enorme,
cun corazón enorme,
que me comprende
por dentro, e xa
non estou soa
antes da guerra.
Gústame parecerme
ás vacas.
Gústame ter ollos
de vaca

e almorzar
nos teus ollos
de nena.
Levo flores,
no meu enterro.
Ando bailando
por todas partes
porque estou
enfadada e
porque teño
cristais no
estómago,
cravados.
Eu son forte
e rompo as ventás
cos meus dedos,
co meu corpo
de arame.
Quero romper todo
o falso, esnaquizar
a mentira, e volver
ser os nenos
que escapaban, correndo,
da escola,
e sangraban no atardecer.
Gústame
cazar gatos cando é
primavera.
Quero ser escuridade
que se abre na noite
e quero voar, sentir.
Gústame soñar e ter

moitos accidentes
na estrada, porque
teño moito medo.
Miramos o baleiro
sen ver nada.
Somos artistas e a vida
é un cabaré.
Escribir como
un tigre.
Nunca teño fame,
e estou gorda.
Hai en min
un fermoso labirinto.
A liberdade é escura.
El e eu somos xigantes
sen memoria e
sen fame.
Vivo na sinceridade
alucinada
da infancia.
Non me mires,
non quero verte.
No interior do mar
non hai sitio
para o noso amor.
Bebín na noite
o lume do teu
sexo.
Agocheime en ti.
Ás veces sinto furia.
Camiño, e roubo.
Teño dentro de min

o teu corpo. Violentar
a guerra. Destruír
o abecedario.
Estou no escaparate,
co meu corpo.
Non quero ser
unha estatua.
Non quero agardarte,
o río é enorme.
Amo o mar.
Ámanme os
mariñeiros.

O NENO MORTO

O sol está lonxe,
moi lonxe. Eu atopo
a luz, buscando.
Amo as bandeiras.
Esta forma de
chover.
Esta forma branca.
Este manancial.
Dende aquí miro
o mundo, contenta
por vivir aquí, na
néboa.
Nos bosques que
se abren. Abrindo
no meu corpo
un lugar.
Este sitio de
vacas.
Aquí cuspir,
aquí sangrar.
Aquí rebentar,
na lucidez aberta,
aquí soñar todo o
tempo. Aquí ser
bailarina. No tráxico
fado da liberdade.
Non quero irme,

non quero abandonar
o ritmo do ceo e
das estrelas.
Non quero romper
esta escuridade bonita.
Este amencer de
bragas. Ti estás lonxe
e soñas, soñas tamén
coa luz, unha luz que
non conseguimos.
Ti vives
levando dentro o neno
galego, morto.
Aquí vivimos
na traxedia.
Aínda non alcanzamos
a autonomía dos nosos
corpos e das nosas
roupas. O lugar
fermoso, a utopía.
Eu quero soñar
na terra verde.
Soñar que non
estou morta.
Somos
vacas. Andamos
pola vida
como vacas.
Con medo nas
retinas. Con arelas.
Abrindo as ventás.
Esa rabia, ese poder,

esa forza. Ese coitelo.
Eu teño palabras,
e as palabras son
o meu tesouro.
Gústame
este xardín.
Este patio
alumeado.
Esta casa enorme,
pequena, preciosa.
E a ignominia.
Galicia é un cabaré
de sombras.
Ti estás lonxe, queres
volver á terra.
A terra chama
por ti, ouveando como
un can morto.
Ti es
un neno morto en
Madrid.
Eu non
soporto esta fenda
aberta no meu
ventre. Eu choro
polas noites. E os
homes e mulleres
xa son
vellos, moi vellos.
Non queda vida,
non queda nada.
Destruímos aquilo que

tiñamos, o único, o
verdadeiro, aquela vida
alegre.
A túa nenez
nos patios.
Xogando
coas nenas
de Madrid.
Pensando, quizais,
na túa patria.
Tes un corazón
exiliado, desnortado,
perdido. E volves.
Agora hai un
xardín. Un xardín
cheo de flores, e
silencio, e néboa, e
fachenda. O meu orgullo
de nena calada.
A miña morte, eu que
vivo na patria.
Non sabes
canto amo
este lugar
verde.
Estes campos cheos
de vacas.
Esta mirada azul,
esta bandeira.
Non sabes
canto amo
esto.

Daría a miña
vida por esto,
este prado enorme,
estas cidades.
Compostela, como
un mural de pedra,
no que a miña vida
resulta marabillosa,
unha vida feliz
de nena escribindo
poemas.
Eu quero elevar a voz,
e levantar o zapato.
Teño no meu corpo
unha enorme caixa
de cristal que
non rompo.
Non soporto
que me maten.
A alegría da
nación. Esta nación
morta. Este parque
fermoso, triste,
sen nenos.
Farei unha casa
para min
no centro
do océano.
Farei unha casa
para min
no interior
dunha montaña.

A nación verde
dos soños.
A noite na que nacín,
unha noite estremecida.
Un lugar
fabuloso cheo de
vento. E ti camiñabas
por alí. Ti estabas sentado
ao meu carón cando
eu nacín. E faláchesme
do país verde. Da
fantasía que hai nas
cousas. E dixéchesme que
os soños son o máis importante
que temos.
Na chuvia,
esa chuvia
que é amor nos meus
ollos. Ese chover
incesante. Esta
furia.

A RESPIRACIÓN
DUN LAGARTO

NAMORARME,
deixar no asfalto
o meu corpo,
vestirme de muller.
A relixión da
xente, tan absurda,
non saben mirarse
no espello.
Todos somos
feos, moi feos,
todos somos
ridículos.
Eu polas noites
ando pola casa,
paseo.
Namorarme,
abrir a loucura
do poema.
Nunca houbo
violación. Estou chea
de metáforas.
As sombras,
mesturarme
coa noite,
bailar. Bailo
co home máis guapo,

o home que máis
me gusta, co meu amor
grande de balea.
Gústanme os homes
que teñen unha mirada
branca, luminosa, misteriosa,
como o leite dun
río azul.
Somos mulleres.
Somos barcas,
naufraxio.
Gústame ir
pola rúa
con moitos homes.
Homes vellos, co
círculo nos ollos.
Homes novos, aos que
aínda non lles veu
o sentido. Homes
modernos, con roupa
bonita.
Non podo predicir
o amor, nin figurar
nas revistas.
A alegría de
ser muller.
A muller é
vento.
Non estou triste,
sempre bailo cos
homes máis guapos.
As fotos que sacas,

as colaxes.
Sen que ninguén
nos vexa, darlle
unha patada
ao mundo, e
escachalo.
E despois,
a liberdade.
Unha forma autómata
de chover. Unha ferida
no interior do coche.
Romper a roupa, e
vendela.
Abrir o silencio,
se fose posible.
Se non estivesemos
instaladas no medo.
Non quero romper
os vasos
nos que bebo.
Teño moita fame.
O sexo é espirse
e silenciar o medo
e loitar dende
a batalla da pel.
O sexo é agocharse
na interioridade escura
e bonita das casas.
Eu quero romper
o pelo.
Ás veces vou nun coche
negro, falando co chofer.

Sentindo en min
a respiración dun
lagarto.
Quero poñer un vestido
moi branco, elegante,
incómodo.
Poñer tacóns.
Estar segura no amor.
Caer.

NO NERVIOSISMO
NÁCEME UNHA BALEA

As figuras brancas
do teatro.
O amor.
Sempre berrando,
sempre berrar, como
nenas ás que ninguén
educou, porque eran
malas, nenas transgresoras
que rompían a voz.
Nenas estúpidas
que rompían as faldas.
O soño de ser princesas
e amar.
O vómito, a náusea.
Non te vendas.
A vida é valiosa como
o ouro, é curta.
Non quero vender
as cousas
que sinto. Esta gorxa
chea de bichos
raros. Este cataclismo,
esta forza de nena
enfadada. Non quero
estar na feira
vendéndome. Non quero

traizoar as miñas
feridas. O mercado,
esa tolemia, ese lugar
azul onde se comercia
cos meus vestidos
e co meu corpo.
Eu rebélome, ampla.
Eu invento unha
música, uns tambores.
Eu digo que son unha
puta, para divertirme.
Eu digo que quero
ser libre, porque
é verdade. Porque
devezo levar ríos
na mirada, romper
a estatua, esnaquizar
a maquinaria. Non quero
tapar os meus ollos,
non quero afogarme.
Necesito correr,
correr moitísimo,
sen bragas.
Necesito asumir
a liberdade, comprender
as murallas que levo
dentro. Violentar a razón,
ese mecanismo dos coches
que pasan, que me atropelan,
que me levan. Abrir
o espacio da mente, como
se dun mural

se tratase. Eu quero
estar tola
nos campos.
Facer política
cos dedos
das miñas mans,
como se a política
estivese chea de
rabia e nervios.
Aprendo os nervios,
na nenez, eu que son
un pouco autista e que
ninguén me comprende.
No nerviosismo náceme
unha balea na boca,
unha balea chea
de comida
e sangue.
Nos nervios
da nenez
aprendo a nadar,
espida. Aprendo
a mirar todo
con medo.
Se mirarte consistise
en estar drogada.
Mirárate sempre,
coas miñas babas,
no manicomio.
Nese manicomio
onde as cousas
semellan estar cheas

de realismo e
beleza.
Eu teño, sempre,
un coitelo na boca,
e gústame mirarme
nos espellos de
auga limpa.
Barcos na mirada,
e unha bicicleta,
para marcharme.
Agardando que
un tren chegue.
Ese tren que non
vende as súas
babas, e o fume.
O fume, que
me afoga.
Non, non, non quero
vender o meu nome.
Na feira quero
mercar unha vaca
enorme. Unha vaca
que me faga feliz.
O silencio, na corte
das vacas, aquel
silencio de palla e
esterco. Aquel silencio
azul, que morría
na tarde. E as cores
escapaban. E eu choraba,
como se fose a primeira
vez que me ocorría.

Os primeiros mareos,
a primeira operación
cirúrxica no
patíbulo.
Non soporto que
me insulten.
Non soporto que
me peguen.
Opoño resistencia,
cos meus puños
enfermos.
Quero abrir
o abismo. Tocar
as flores.
Quero aprender
a conducir
camións grandes.
Ti sabes ben que
quero escapar,
que me doen
todas as partes
do corpo.
Ás veces estou
no cabalo, e corro
no cabalo, e síntome
ben por dentro.
Quero refuxiarme,
non soporto máis
o ruído da morte.
Quero pintar, aprender
a pintar, nesa escola onde
os mestres choran.

Pintar a intuición.
Ir na bicicleta, correndo
moito, ata chegar
a algunha parte.
Cos dedos das mans
rotos, e coa dor intensa.
Había curandeiros que
me sandaban, cando estiven
no acantilado, rompendo
o ruído do mar.
O silencio do amor.
Ese silencio atrevido
de poñer distintos vestidos
ás nosas monecas, no
faiado. Esa alegría
repentina. Non quero
estar ferida
nos barcos. Non soporto
caer, non quero
autodestruír a
alegría. Non quero
romper
os zapatos.
Sufro, no relato
do mundo, na
convulsión.
Mercar e vender,
como amantes que
se entregan, que dan
todo o que hai
nos seus corpos.
Como nenos infelices

que aman.
Algún día ireime,
rindo, do cárcere.
Sairei por unha porta
enorme, chea de orgullo
e tristeza.
Fondear un río, revelar
os sentimentos, a
política.
Se algún día queres
escapar no camión,
eu estarei esperándote
na fronteira.

TEÑO DENTRO DE MIN UNHA ESTRUCTURA

TEÑO dentro de min
un edificio, no meu corpo.
Unha cidade grande
no corazón, unha
estructura. Campos
de fantasmas. Elefantes
que corren.
O instinto, ese río
de vida e dor e
tristeza. Quero abandonar
o mundo urbano, regresar
á miña orixe, a orixe que
teño marcada
na cara. Ese edificio
que medra
nas nubes. Sinto
vertixe, caendo, pero
tamén me gusta
perderme na
cidade. Poñer un
vestido enorme e
branco, que non se
mancha. Ir á praia,
correr, sentir alegría.
Abrir a paz morta,
liberarme. Quero

a liberación das
mulleres, quero a risa,
a miña risa alta. Teño
dentro de min
unha festa. Ás veces
estou triste e parezo
unha vaca. Non quero
romper a estrutura
rota e violenta que
hai en min. Caer polas
ventás, tirarme,
suicidio. Cantar,
co cura, coas monxas,
no prostíbulo.
A miña casa é
unha casa chea de
sombros. Eu aspiro
a liberar as vacas,
presas no engano.
Na cor vermella e
violenta das cousas,
no inverno,
na chuvia. Romper
os pés, na violencia.
Andar cos pés rotos
por todas partes,
enchendo a casa
familiar.
O corpo ferido
das monecas
coas que xogo.
O silencio azul

das moscas.
O meu corpo é
un camión enorme,
unha casa. Rebento,
no teatro, chocando
cos actores, abrindo
en min
o silencio. Rebento
branca, nunca me
violaron, nunca
amei. Decidín
ser puta xogando
coas cousas.
Mamando leite
nas tetas cheas
de sangue de
miña nai.
A menstruación era
de nenas, pero eu
era un neno que
xogaba ao fútbol,
lonxe. Eu era
un neno con
pantalón e pelo
curto, eramos
salvaxes.
No mar había
un patio
enorme. O meu
corpo era
unha estrutura
e caíanme

babas.
Na infancia rompín
a maquinaria.
Xurdín coa cabeza
rota no útero roto
de miña nai.
No meu corpo había
unha bandeira, e
os indios corrían.
Agora quero
abrir os ollos.
Agora quero romper
o coitelo que
me abre.
Non quero obedecer,
quero rebelarme,
escura, impotente.
Coa forza das
vacas. Co peso das
palabras.
Facer no edificio
unha ventá grande,
unha porta enorme,
un decorado.
Silenciar o
asasinato.
Aprender a andar
na bicicleta sen
caer. Ningún home
me forzou, a min
nunca me violaron.
Quero bailar

violada. Saltar,
como as nenas.
Correr con forza,
con moita forza
nas pernas, con
moita ilusión,
con moitas ganas de
escaparme.
A casa,
a miña casa,
está no mar.
Na ferida.
Quero adiantar
todos os coches,
chegar rápido.
Non quero
autodestruír
a violencia.
Non quero calmar
a miña histeria.
Quero correr
na bicicleta,
chegar.
Sempre tiven
moito medo,
sempre fun
moi covarde.
Na miña casa
hai moito sol,
hai moita luz.
Negar o inverno,
cos meus ollos marróns

de gata.
Eu quero ir
nunha moto
e quero ser
unha vaca.
Vístome con roupa
que as monxas
me dan. As monxas
regálanme todo, eu
non necesito nada.
Comer nun restaurante,
tirar a comida
polo chan. Nun xesto
repentino, rápido, libre.
Como un animal.
Teño un animal
na gorxa, un animal
que me invade.
O meu corpo,
a casa prostíbulo.

NO TEATRO
MORREN OS ACTORES,
NA TRAXEDIA DE ACTUAR
E VIVIR A VIDA

Ás veces cánsome, e
necesito respirar,
saír de min, ir
ao teatro.
Un zapato gastado,
uns ollos deformes.
Sempre o vento,
a metáfora.
Ser muller e
mostrar o corpo,
ser muller e
romper as bragas,
correr.
Non sempre fun
muller, antes era
unha nena, un neno,
xogando. Non tiña
marcas nas tetas,
unhas tetas grandes
que nacían en min
e na miña culpa.
Antes había forza
e beleza nos
meus ollos.

Rompín a televisión,
canseime de mirala,
e rompina, e tireina,
cuspindo. Abrín en min
unha cidade, buscando
un sitio no mundo.
Abrín no meu corpo
unha lata de
comida e púxenme
a comer, sen présa,
con todo o tempo
do mundo.
O tempo é
unha muralla.
A vida é un silencio
infinito no que vemos
todos nós a cara da
morte, o rostro negado
do amor. Esquecín
o ruído do amor,
o mar aberto no
meu ventre,
a música dos pianos
na noite e
nos corpos.
O silencio inspirado.
A trágica fe.
O encontro entre
os nenos, que aman
como amantes.
Os nenos aman
con forza, con ilusión,

coa traxedia de ser
pequenos e sentir
un amor grande.
Sempre chovendo,
sempre a escuridade
teatral, sempre
os corazóns pechados.
Sempre na bicicleta,
avanzando. Percorrendo
o mundo, un mundo
pequeno. Pero eu
non me canso.
Non sinto medo,
nin tristeza.
Teño dentro de min
un gran animal
enfermo e contento.
As metáforas no
cárcere do corpo,
o puñal. As mentiras.
Abrir a traxedia.
Comprender os versos.
Romper os corpos.
Ir ao teatro como
quen vai de excursión,
na excursión bohemia
dos traxes, na viaxe
alucinada polos teatros
da cidade. Gústame estar
nos camerinos, romper
as flores, romper os vasos,
cuspindo. Gústame atravesar,

con tacóns altos, as liñas
do escenario, cuspindo.
Sempre cuspir
atragantada. Esta tarde
vou morrer, e vou buscar
a liberdade, a risa,
e elevar o estómago,
abrir as portas
do teatro. No teatro
morren os actores.
Morren coa risa.
Morren na traxedia
de actuar e vivir
a vida. No teatro
a xente peitea
os músculos. No teatro
a xente revela
as verdades, é como
mirarse no fondo
dun pozo, na travesura,
nos límites da vida.
Teño as pernas cansas
pero ando. Aínda que
non me mire ninguén.
Aínda que a cidade
esteá baleira. Aínda que
non todo sexa azul.
Poño vestidos sobre
min como sobre
as monecas, como
disfraces. Vivo
na casa do teatro

e das mentiras.
Abrazo
as vacas.
Abrázoas como se
neso me fose a vida.
Vou aos bosques,
e non morro
nos bosques.
Eses lugares escondidos
nos que non hai
persoas coñecidas.
Coller o avión
e voar. Ás veces
vou nas ás dos
paxaros, e vivo
na ausencia.
Na distancia de
ser quen son,
cos meus vestidos
vermellos, coa
miña cara de
prostíbulo.
Romper os vestidos
e andar sen roupa.
Parecer violenta.
Abrir a luz
dos días, amencer
lonxe, moi lonxe.
Espertar noutra
cidade, pasar os días
lentamente. Espertar
outro día, confundida,

nos prados. Mirar
fronte a fronte
as miradas das
vacas. Eu quero
romper moitas cousas
e divertirme. Eu quero
subir no avión.
Agora quero correr
e violar a vida.

OS COCODRILOS

SEMPRE quixen
andar pola
cidade, borracha,
contenta e sen
roupa. Sempre quixen
construír un barco,
marcharme no barco.
Sempre fun libre,
maleducada, coa
miña cara boa,
co meu silencio,
coa miña rabia.
Agora quito
todos os vestidos
e ando. Busco
a beleza, no lixo,
no sol, na tarde
que cae sobre
os meus ollos.
Hai moitas patacas
no meu prato, eu
como todo.
Nunca deixo nada.
Por eso teño un
corpo grande, que
non me pesa.
Quero queimar

a lúa. Enténdesme
cando me ves correr?
Ir ao cine, voar
encima dun coche,
borracha. Rompo
muros, falo, abro
as portas da casa.
Déitome no mar,
quedo durmida,
bailo.
Necesito romper
o amor estrafalario
das baleas.
Quixera asasinar os
cocodrilos, pero é difícil.
Non quero ter un mozo
que me espere
na porta, eu quero
correr. Os cabalos
son libres.
Eu tamén quero
ser un cabalo,
sen cocodrilos
no estómago,
que me van comendo
e mastigando
pouco a pouco, ata
facerme desaparecer.
Pero eu son forte
e opoño resistencia,
ante esta destrucción,
eses golpes enfermos.

Busquei en todo
a forza do surrealismo,
fixen unha proclama.
Necesitaba romper
figuras, as figuras
do sol.
Nos campos hai
unha terrible ferida,
no silencio, na
música dos violíns,
esa música máxica
que me entende.
Abrir o horizonte,
vender cousas.
Desposuír.
Abandonar,
correr. Sentir
a mesma rabia
que senten
os nenos.
Adelgazar, comendo
moito pan.
Con metais
na gorxa. Vendo
pasar homes, homes
guapos, aos que amo
e que me aman.
Verei os cocodrilos
morrer, matareinos,
coa miña forza enorme.
Eu teño ás como os
paxaros, como os avións

grandes. Abro os campos
e vou pola vida coas
miñas bragas vermellas,
coa miña sinceridade rota,
co meu amor de
prostituta. Non sei
se poderei cazar os
cocodrilos.

SON LIBRE COAS MIÑAS
PERNAS PEQUENAS

VESTIDOS vermellos que
me cobren, na noite, na
guerra.
Teño nos labios unha
ferida, que me abre, que me
esgaza, que me rompe.
Teño no estómago
un barco azul que me
invade. Corro detrás dos
cocodrilos, porque non quero
que me coman. Correndo,
o meu corpo colle peso,
aínda que corra moito,
aínda que faga moito aeróbic.
¿Decátaste de que a vida
é máxica? ¿E das cores, de
todas as cores do océano?
Hai que avanzar na
bicicleta. Hai que cubrir
os corpos mortos con
roupa, temos que
ocultarnos. No noso sexo
agochado, no silencio que
enche o mundo.
Eramos mulleres, eramos nenas
colgadas nas tetas das nosas

nais. Estabamos indefensas,
era como namorarnos.
Eu namórome unha e outra
vez, con présa, con urxencia,
o amor en min é moi veloz,
moi absurdo, moi necesario.
Faremos política cos restos
que queden dos corpos,
nas murallas. Cruzaremos
a cidade chorando, ausentes,
tolas. Eu estarei tola
toda a vida.
Romperei as bragas
e botareime a correr.
Son libre coas miñas
pernas pequenas, que me
medran cando sinto amor.
Sentir amor é
ir en barcas.
Sentir amor é
ter palabras.
Non podo negar a
culpabilidade do mundo.
Non podo espirme toda,
é difícil.
Non pedirei xustiza,
tomareina pola miña man.
Non romperei o corpo
fronte á política.
Non negarei, nunca,
o meu amor.
Haberá que sobrevivir,

e mercar todo na feira,
mercar unha vaca,
a vaca inmensa.
Haberá que perder a
guerra. Haberá que
violentarnos. Entendo
a violencia, pois está
xustificada, e os tigres rompen
o silencio, e eu rompo
a falda. Quero abrir e romper
os buratos da roupa.
Dóenme os pés, de querer
correr e escaparme.
Quero violar a realidade.
Quero pechar o círculo,
romper a linealidade
do mundo real,
facer un incendio.
Quero sentir a forza,
e abandonar a vida.
Quero enfadarme
e marchar na moto.
Quero cortar o pelo,
cortar as mans,
amputar a morte.
Quero ver a vida cun
cristal azul e grande.
Estar no barco, mirándote
dende lonxe, estar contigo
nas dúas cidades.
Estar viva, nos acantilados,
chea de sangue e ilusión,

a ilusión dos namorados,
que cambian de roupa
todos os días.
Hai que ir polo río.
Hai que navegar,
con forza.
Abrir no estómago
un lugar, unha caixa
de cristal, unha cidade
violenta.

ESPERANDO
UN AUTOBÚS VERMELLO
QUE ME LEVE AO COLEXIO

A miña vida é
un decorado.
Non quero ser tan doce,
quero ser violenta.
Quero berrar rompendo
a voz. Os poemas atan
o meu corpo, facéndome
libre. Libérome, xogando.
Cruzo os campos, chorando.
Teño o corazón gastado
e quero irme do escenario.
Quero cruzar a cidade,
con présa por chegar.
Ese lugar ao que vou
é moi fermoso, e
teño moito medo.
Estou tras unhas reixas,
pero non quero saír,
non quero que me peguen.
Quero soñar que teño
bolboretas nos ollos.
Bolboretas na noite,
teatro. Quero abrir
as ventás, nun círculo.
Avanzando na bicicleta,

a bicicleta que me leva lonxe.
Gústame rir, como
unha culebra. Desatar os ollos,
quero desatalos.
Quero escaparme, sen atopar
un refuxio. O refuxio é mentira.
O refuxio é chorar nas ventás.
Esperando un autobús vermello
que me leve ao colexio, que
arrinque o meu corpo do
interior das vacas.
Quero gallopar, asustada.
Quero vender todo,
reordenar a miña vida,
asustarme. O amor
é unha caixa de lata.
O amor é un sombreiro.
Os corpos búscanse
e abrázanse na noite,
con desesperación,
con rabia. Namórome,
berrando, rompendo
a escuridade. Quero
reconstruírme.
Os meus ollos aman,
sen exactitude,
sen firmeza. Quero
sentir en min
a forza dos leóns.
Romper os versos,
roubar a vida.
Todo é música que

en min se abre, a música
dos cabalos. O amor
é un hotel escuro, no que
a luz é amar. Gústame
a mirada escura dos elefantes,
eses animais que se abren
e que me miran.
E os cocodrilos, sempre,
correndo, como unha cidade
enferma. Pero eu non quero
caer do columpio, quero cortar
as rosas. A violencia é xirar
no vento. Cando matan
ás mulleres, e me escondo.
Cando o asasinato enche
as televisións, e ninguén
berra. Eu choraba. E escribía.
Era moi nova e tiña
unhas pernas moi pequenas.
Eu tiña petróleo nos ollos.
Sentía en min todo o horror.
As feridas non me magoaban,
era cómodo camiñar
coas miñas feridas, e cuspir
ao chegar ao teatro.
Quedo soa no enterro, mirando
tranquilamente as nubes,
collendo flores,
os príncipes ámanme.
Asústanse cando me oen
rir. Eu reafirmome.
Só as princesas aman

sen sentir amor, só
as princesas son guapas,
eu son fea, moi fea.
Vou polo mar, correndo.
E abro a gorxa.
A dor é unha cova.
Quero ir por un círculo,
nun barco, quero espertar
cando chove. Cae chuvia
e enche os reloxos.
A cidade atópase manchada,
chea de merda e animais.
Fago poesía con restos de
comida que quedan.
Vou a Madrid coas miñas
maletas. Coas miñas medias
rotas. Son un fantasma,
os homes guapos míranme.
A morte foi correr.
Eu non quería chegar
a ningún lugar. Abro
un caixón escondido.
Rompo as figuras.
Rompo as bragas.

AS PRINCESAS NON SON SINCERAS

INDO ao teatro
rompo todo.
Abrazo a vida.
Sinto ás veces
a nostalxia
dunha actriz borracha.
Romper a lingua.
Romper o idioma.
Vístome como unha puta,
e atraveso o calendario.
Rompo o amor estrafalario
das princesas. As princesas
non son sinceras, seino.
Pero os príncipes buscan
a primavera.
Eu navego no barco,
sen saber navegar.
Tiven fillos na guerra,
quedei preñada moitas veces,
sentín moita dor.
Os fillos ían saíndo de min
e ían morrendo.
Eu atravesei as ventás
co meu corpo enorme
de vaca. Doíame ser
unha vaca, sen cornos.

Sentín amor na praia,
e boteime a correr.
O mar era enorme.
Agora o mar é
triste e pequeno.
O tempo é
un suicidio. Alguén
roubou a verdade,
eu quedei atada,
coas mans presas.
El e eu eramos
incendio, e os aloumiños
non acababan, eu vivía
na extravagancia do amor,
na liberdade de ter amantes
e asomarme aos balcóns,
sen roupa.
As princesas están cubertas
de metáforas, e de roupa.
Ensinan o corpo,
escóndense.
Non sei se me entendes
cando miro as nubes,
cando che falo.
Os segredos do sexo
son as cousas que nunca
dixen, o que sempre gardei,
porque é o máis bonito
que teño.
Ás veces vou a un río
e quedo mirando,
e a auga está fría,

a auga está chea de historias
que ninguén me conta.
Gústame ir na bicicleta
sen caer, sen romper
as pernas. Sempre que caio
rompo algunha parte
do meu corpo. Os médicos
non me curan, din que
non estou enferma.
Sempre quixen ser vento,
romper as murallas,
destruír o amor.
Verei os paxaros pasar,
sentirei rabia.
Eu tamén, voar.
Lévame nos avións
cando marches.
A xente da farándula
ten os ollos rotos.
Eu ando, sucia,
entre a xente.
Alugo un coche e vou
cun coche a todos os
teatros, aínda que non
me deixen pasar.
Ás veces estou contenta.
Ás veces río alto e asusto
aos príncipes, eles prefiren
princesas durmidas. Eu
estou esperta, coas miñas
tetos. Vou poñer
unha bomba. Algún día

vou poñer unha bomba,
cando eu queira. Hai
moitas cousas que deben
ser destruídas, cousas que
non merecen vivir, porque
hai tempo que resultan para min,
e para ti, unha ofensa.
Teño moitos cabalos
no útero. Gallopan, ceibes.
É como se tivese un tigre
azul nos ollos. As princesas
ensinan as pernas, e eu levo
pantalón, ou medias gordas.
Pero eu quero ser eu, non quero
abandonar os precipicios.
Roubar palabras. Quero
roubar palabras. É unha forma
de ser feliz aínda que non faga
bo tempo. Pero as princesas
sempre rin. ¿Debo eu defender
a beleza das mulleres-obxecto?
¿Debo construír en min
un cemiterio? ¿Facer do corpo
un obxecto? Ás veces
síntome can. Ás veces sinto
que hai en min unha vaca.
Por eso, nunca serei
unha princesa.
Ás veces vou nos barcos,
cruzo o mundo todo.
Vou ao teu lado no avión,
aínda que ti non me vexas.

Teño un estómago
cheo de mapas. Algún día
mostrareichos, coñecerás
a miña vida falsa.
Ver a auga nacer é
a cousa máis fermosa
que existe. A auga nace
nas pedras, na terra. Mirei
a auga nacer, e foi a cousa
máis bonita que vin nunca.
O manicomio onde sempre vivo,
encerrada e libre, coa forza
dun elefante. Non teño medo
porque sempre estou
contenta. Non andes de présa,
mira as cousas. Non deixes
de sentir en ti a vida, como
un reloxo que se para ás veces
e non nos di a hora, porque
non nos importa. Ás veces
os espellos enganar.
Hai que estar atentos no
fútbol. Os futbolistas dan
moitas patadas e séntense
moi estúpidos. Eu algún día
quero mercar un estadio de fútbol,
para correr moito, para
poñerme en forma.
Un campo enorme,
para correr.
Cando vaias no avión
déixame ir a min tamén.

Non soporto estar soa
mirando os avións marchar.
As princesas sempre están
felices. Ninguén fala con ninguén,
todo é estúpido. Eu ás veces
escapo en barcos, e son feliz
coa miña falda descosida.

MIÑA NAI VESTIUME
COMO SE FOSE PARA A NEVE

NON sentir
que me seguen
os cocodrilos
e que me comen
os ollos. Buscar
tenrura no mar.
Abrir o teatro,
ser unha actriz
que interpreta
un papel absurdo.
Eu quixera entrar
correndo nalgún lugar,
coa bicicleta.
A cidade, está prohibido
andar pola cidade.
A cidade está chea
de animais con fame.
As persoas teñen
cara de gato.
É absurdo ter medo
da morte. Nas cidades
estamos sempre
esperando a morte.
Andamos durmidos
por todas partes.
Ás veces vexo mulleres

que se comportan ben,
mulleres que realmente
parecen mulleres.
Gústame moito ir
no tren, inventar
historias. Romper
o ruído. Hai un piano
na neve, eu non teño
oídos. Eu non escoito
a canción dos borrachos,
que me comprenden.
Eses borrachos que vexo
nos parques, solitarios,
vencidos. Algúns teñen
esquizofrenia, e moito medo,
e moita fame. Eu non sei
romper vasos de cristal.
Pero sinto rabia.
A guerra continúa
matando. Mover
a pelota, andar polo campo
de fútbol. Mirar os ollos
extraviados dos futbolistas
que xogan co balón, e
non hai mulleres.
Ás veces quixera vender
os meus sentimentos.
Sentarme a esperar.
Quedar esperando.
Chove, e é fermoso
chover. A cadencia última
das palabras, o paraíso,

as serpes subindo polo
meu corpo, eu tamén
como mazás. Ás veces
teño fame e como todo.
Bailar. Abrir
o estómago. Quedar
sen roupa, buscando
desesperación. Ás veces
sintome vella, os anos
non pasan. Eu gardo
o segredo último das
 cousas, o amencer
poético e triste no que
eu me refuxio, como
unha cadela. Non quero
amencer violada. Non consinto
que me peguen. Ás veces
subo no autobús e viaxo
soa. Ás veces vexo mulleres
tristes que me miran. Eu quero
bailar no infinito, escaparme
no tren. Subir cos meus tacóns,
na plataforma, irme. Soño con irme,
fuxir da escola, na escola
átanme as mans e
péganme moito, estou
acostumada, pero non son
feliz. Tamén hai mulleres tristes
no tren que non teñen ollos
e que non miran nada.
Están feridas, por dentro
e por fóra. Non saben de

política, é culpa da política
que esas mulleres tristes
non teñan nomes.
Non teñen identidade,
nin locen xoias.
Están cansas.
Rompo os versos,
coa boca.
Subo ao tellado, e alí
estou, coa miña cara
enfadada. O tempo
non pasa, pararon
os reloxos. Comprendo
a morte. Non comprendo
a guerra dos EE.UU.
Xa non me queda nada
que debuxar, xa debuxei
o baleiro. Xa fixen unha
moneca cos meus dedos,
para xogar, disfrazala e rirme.
Teño negros e rotos
os dentes. Sinto dor.
Chove, vou ir pescar.
Vou envolverme coa auga
do río. Ás veces quero
quitar os vestidos.
Miña nai vestíume
como se fose para
a neve. O mundo require
moita roupa sobre nós.
O mundo non admite
a nosa respiración.

A respiración profunda
dos nosos corpos. A nudez.
Estar como as vacas,
preñadas, expulsando
metáforas. Quero romper
o pelo. Aparecer violenta
no abismo. Non quero
ser unha nena boa. Quero
mostrar as pernas. Sempre
hai cocodrilos que me miran,
con fame, con ansia.
Vou demostrar que eu
estou nos barcos.
Sinto rabia.

HABERÁ QUE PELEXAR,
USAR ARMAS,
PERO NUNCA SEREMOS
SOLDADOS

EU quero bailar
contigo
no hotel. Aquí
non hai risos.
Nesta casa baleira,
a casa dos cocodrilos
grandes. Son alegre
bailando, escribindo,
no meu suicidio transparente.
Gústame estar sentada
no hotel, sen facer nada.
Contigo, cos teus ollos
de muller libre, atada.
Sempre contigo, correndo,
escapando dos palacios.
Non encaixamos,
somos vento. Emborráchome
contigo, bebendo moito
café. Estar no hotel
compartindo o tempo,
deixando que o tempo
pase, abandonando
a vida. Sempre quixen
romper a mirada, romper

a infección que teño
nos ollos. Eu sempre quixen
andar como un cabalo
pola cidade. O teatro era
unha caixa de resonancia,
e eu bailaba
no vestíbulo. Eu cortaba
as rosas, mentres me mirabas
enferma. Non quero chorar
cando te rompes. Non quero
estar soa mirando aos
cocodrilos. Non quero
ser a moza de ninguén,
preciso correr moito
no coche. Matarme.
Sangramos, ti e eu,
no cuarto, sangramos
como animais, e non sentimos
dor. Por ser mulleres, somos
case vacas, e como vacas
enchemos o destino.
Eu sei andar caendo,
borracha. Eu sei vencer
o amor. Quero facer
un río de palabras.
Estaremos, ti e eu, facendo
mapas, na guerra. Na guerra
venderemos mazás, e odio.
Nunca seremos soldados.
Haberá que pelexar, usar
armas. Pero nunca seremos
soldados. Non quero ver
de preto a morte. O imperio